

CERNA
OD PRVOG SPOMENA DO DANAS
1244. - 2021.

Nakladnik: OPĆINA CERNA
CERTIS d.o.o. Cerna
Za nakladnika: Josip Štorek, načelnik Općine
Marija Maček

Urednici: dr. sc. Đuro Horvat i dr. sc. Jadran Antolović

Recenzent: dr. sc. Marinko Vuković

Autori tekstova: dr. sc. Stjepan Ćosić
dr. sc. Đuro Horvat
Josip Plavšić (1942. - 2011.)
Vlatko Smiljanić
Veronika Tomljenović
Martin Vuković

Lektor: Jelena Baličević

Fotografija: Miroslav Gopić, Ivana Jurčević, Suzana Bota,
Vanja Šolin, Martin Vuković, arhivske
fotografije društava, Robert Beblje, Mijo Bešlić,
Katica Mataković-Krmpotić, Tomislav Katić, Marija Čop

Grafičko
oblikovanje: Certis d.o.o. Cerna

Tisak: Certis d.o.o. Cerna

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u
Zagrebu pod brojem 001119741.

ISBN: 978-953-8282-26-3

**povodom 777 godina
od prvog pisanog spomena Cerne**

SADRŽAJ

PROSLOV.....	8
UVODNARIJEČ.....	10
CERNA TRAGOM PROŠLOSTI	16
PRAPOVIJEST.....	17
OBILJEŽJA TLA, BILJNI I ŽIVOTINJSKI SVIJET.....	17
PRVI STANOVNICI.....	19
OSVIT KRŠĆANSTVA.....	22
LEGENDA O KONSTANTINU VELIKOM.....	22
RIMSKA TVRĐAVA I PREDAJA O IMENU CERNE.....	23
PRVI PISANI DOKUMENT SA SPOMENOM CERNE.....	24
SREDNJOVJEKOVNE STRUKTURE.....	25
PLEMIĆKI ROD GORJANSKIH I SREDNJOVJEKOVNA UTVRDA U CERNI.....	29
PODRIJETLO I GOVOR NAJSTARIJIH STANOVNIKA.....	32
CERNA POD OSMANLIJAMA.....	33
NARODNA PREDAJA O PADU CERNE POD OSMANLIJE.....	34
KANONSKE VIZITACIJE.....	36
POVLAČENJE OSMANLIJA - CERNA U VOJNOJ KRAJINI.....	39
CRTICE IZ CERANSKE TOPONIMIJE.....	42
RODOVI I STANOVNIŠTVO CERNE.....	46
CERNA U XVIII. STOLJEĆU.....	54
ŽUPNA CRKVA SV. MIHAELA ARKANĐELA U CERNI.....	60
PRVE CRKVENE ORGULJE U CERNI.....	67
TOPOGRAFSKI OPIS SELA CERNA U KARTAMA JOZEFINSKE IZMJERE IZ 1780. GODINE.....	70
CERNA U XIX. STOLJEĆU.....	76
JOŠ O CERANSKIM RODOVIMA.....	84
NOVI SVIJET (ZAVIČAJNA UDRUGA KORDUN, UDRUGA PLETER)	85
I. KRŠNJAVI: CERNA.....	89
CERNA OD POČETKA XX. STOLJEĆA DO DRUGOGA SVJETSKOGA RATA.....	96
SEOSKI BUNAR	101
O LOŠIM NAVIKAMA STANOVNIKA TIJEKOM PRVOGA SVJETSKOGA RATA...102	
KAŽNJAVANJE LOPOVA	103
DRUGI SVJETSKI RAT I PORAĆE.....	114
POPIS POGINULIH/ŽRTAVA DRUGOGA SVJETSKOGA RATA I PORAĆA U CERNI (1941. – 1949.)	119
POPIS POGINULIH/ŽRTAVA DRUGOGA SVJETSKOGA RATA I PORAĆA U ŠIŠKOVcima (1941. – 1949.).....	125
CERNA U DRUGOJ JUGOSLAVIJI (1945. – 1990.).....	130
CERANSKI MOSTOVI.....	140
DOMOVINSKI RAT.....	148
CERANSKE ŽRTVE U DOMOVINSKOME RATU.....	153
DRUŠTVENI ŽIVOT.....	156

SEOSKE KUĆNE ZADRUGE	157
CERANSKA MULTIKONFESIONALNOST	159
RAZVOJ ŠKOLSTVA U CERNI.....	159
NARODNA ČITAONICA.....	166
JOSIP GOPIĆ.....	173
„GRAC“ – ČASOPIS OPĆINE CERNA.....	174
TOMISLAV MRKONJIĆ.....	175
NOVIJA POVIJEST ŽUPE SV. MIHAELA ARKANĐELA.....	176
KULTURNO-UMJETNIČKO STVARALAŠTVO.....	178
CERANSKI GOVOR	182
KONJOGOJSTVO.....	184
SLAVKO JANKOVIĆ	185
SMOTRA SVATOVSKIH OBIČAJA I NAPJEVA	185
ŽETVENE SVEČANOSTI.....	186
KNJIŽEVNA DJELATNOST.....	190
ANĐELKO MRKONJIĆ.....	190
KATICA ALATROVIĆ.....	192
IVA JEMRIĆ RUS	194
DR. ILIJA JURIC	204
CERANSKI LIKOVNI KRUG I UMJETNICI	205
VATROGASCI SU NAJSTARIJI.....	208
RIBIČI SU NAJBROJNIJI	212
„KAD SAM SINOĆ POŠ’O U LOV NA JELENE ...“	214
SLAVONCI U PLANINAMA.....	218
TREĆA DOB	219
SPORT U NAŠOJ OPĆINI.....	224
VRHUNSKI SPORTAŠI.....	225
NOGOMET	230
RUKOMET.....	234
TAEKWONDO.....	236
PIKADO	237
POSLEDNJA POČIVALIŠTA.....	240
PRVO CERANSKO GROBLJE.....	241
GROBLJE U ŠIŠKOVcima	243
GOSPODARSKI RAZVOJ.....	246
OBILJEŽJA I OSNOVNE KARAKTERISTIKE GOSPODARSTVA CERNE OD 1224. DO 1990. GODINE.....	247
I. KRŠNJAVI: CERNA.....	248
TRANSFORMACIJA GOSPODARSTVA CERNE.....	252
POČETAK RAZVOJA INDUSTRIJALIZACIJE CERNE	253
Gospodarstvo.....	253
Poljoprivreda.....	254
Industrija.....	269

Ostale gospodarske djelatnosti	274
OBILJEŽJA I RAZVOJNI POTENCIJALI GOSPODARSTVA CERNE OD 1993. DO 2021. GODINE.....	285
NAČELNICI OPĆINE CERNA.....	296
MIRKO ŠVIGIR	297
FRANJO MUTAPČIĆ	298
MIROSLAV PAŽUR	298
MAJA BILIĆ MILIČIĆ	299
GORAN BEGOVIĆ.....	299
JOSIP ŠTOREK	300
O AUTORIMA.....	302
LITERATURA I IZVORI.....	304
SADRŽAJ.....	308